

wyrok po sprostowaniu

Sygn. akt VIII U 1986/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2020 r. w Gliwicach

sprawy E. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 października 2017 r. **nr** (...) - (...)

oddala odwołanie.

(-) Sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1986/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu E. Z. prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie przedłożył on żadnych nowych dokumentów mających wpływ na wysokość emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy. Jednocześnie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyliczania rent i emerytur na okoliczność odtworzenia wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1958 – 1975.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony E. Z. urodził się (...)

Decyzją z 21 kwietnia 1986 r. przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 lipca 1985 r. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu od stycznia 1986 r. do grudnia 1988 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 285,32% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie.

Decyzją z 15 maja 2017 r. (...) Oddział w Z., rozpatrując wniosek ubezpieczonego z 5 maja 2017 r., odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury górniczej na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej, ponieważ nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250% - wyniósł 205,77%.

W dniu 6 października 2017 r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej. Do wniosku dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 19 kwietnia 2017 r. wystawione przez (...) S.A. obejmujące lata 1976-1990.

Zaskarżoną decyzją z 18 października 2017 r. (...) Oddział w Z. ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia wysokości emerytury, wskazując, że nie przedłożył on żadnych nowych dowodów mających wpływ na wysokość emerytury.

Ubezpieczony w okresie od 20 października 1959 r. do 14 sierpnia 1964 r. i od 7 września 1964 r. do 30 kwietnia 1990 r. był zatrudniony w KWK (...) w K. na następujących stanowiskach:

- ładowacza pod ziemią w okresach 20 października 1959 r. do 14 sierpnia 1964 r. i od 7 września 1964 r. do 31 grudnia 1965 r.;
- cieśli górniczego pod ziemią w okresie od 1 stycznia 1966 r. do 31 maja 1985 r.;
- górnika pod ziemią w okresie d 1 czerwca 1985 r. do 30 kwietnia 1990 r.

Ubezpieczony pracował na oddziale wentylacyjnym.

Związek małżeński odwołujący zawarł 26 kwietnia 1980 r.

W latach 1958-1975 ubezpieczony pracował na 3 zmiany i przynajmniej 2 niedziele w miesiącu.

W okresie od 20 czerwca 1964 r. do 15 kwietnia 1985 r. ubezpieczony był członkiem drużyny ratowniczej przy KWK (...) i brał udział w akcjach ratowniczych w następujących okresach:

- od 14 do 15 lipca 1964 r. (2 dniówki);
- od 14 września do 2 października 1965 r. (19 dniówek);
- od 10 do 20 marca 1968 r. (11 dniówek);
- 26 lipca 1969 r. (1 dniówka);
- 30 listopada 1969 r. (1 dniówka);
- 29 grudnia 1969 r. (1 dniówka);
- od 6 do 13 stycznia 1973 r. (8 dniówek);

- od 14 do 18 maja 1973 r. (5 dniówek);
- 24 marca 1974 r. (1 dniówka);
- 5 maja 1974 r. (1 dniówka).

Na podstawie opinii biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T. z 6 października 2018 r. (k.20-50) oraz opinii uzupełniającej z 15 lipca 2019 r. (k.75-102) Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego nie przekracza 250%.

W opinii podstawowej biegły odtworzył miesięczne i roczne kwoty wynagrodzeń ubezpieczonego za lata 1958-1975 na podstawie danych z akt osobowych ubezpieczonego, akt organu rentowego i akt sądowych. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach z okresu zatrudnienia w KWK (...) ujął tylko te dodatki, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu według przepisów branżowych w górnictwie z uwzględnieniem Karty Górnika i deputatu węglowego oraz – zgodnie z zaleceniem Sądu – dodatek za pracę w systemie 3-zmianowym (dodatek nocny) i dodatek za pracę w 2 niedziele w miesiącu. Do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w najkorzystniejszej wersji, tj. z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z uwzględnieniem części zarobków przypadających po przyznaniu świadczenia, biegły ujął najlepsze 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. 1969#1972, 1974-1989. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłą wyniósł 241,66%.

W opinii uzupełniającej biegły szczegółowo odniósł się do zastrzeżeń odwołującego i dokonał przeliczenia wysokości hipotetycznych wynagrodzeń za lata 1964-1965, 1968-1969 i 1973-1974, przyjmując – jak stwierdził biegły – ekstremalne założenie, że w datach wskazanych w zaświadczeniu nr (...) z 20 grudnia 2018 r. odwołujący brał udział w akcjach ratowniczych trwających przez wszystkie wskazane dni w wymiarze przynajmniej 8 godzin i wszystkie te akcje stanowiły akcje ciężkie. Przy tak odtworzonych wynagrodzeniach wyliczony przez biegłego w opinii uzupełniającej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego zgodnie z art. 110a, z 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. 1969#1972, 1974-1989, wyniósł 241,87%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), opinie biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T. z 6 października 2018 r. (k.20-50) oraz opinię uzupełniającą z 15 lipca 2019 r. (k.75-102).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. W szczególności Sąd podzielił opinie biegłego, które zostały sporządzane w sposób miarodajny, a konkluzje w nich zawarte są konkretne i przekonujące.

Organ rentowy nie kwestionował opinii biegłego.

Pełnomocnik odwołującego w piśmie 12 sierpnia 2019 r. wniósł zastrzeżenia do opinii uzupełniającej biegłego, podnosząc, że biegły nie uwzględnił dodatków związanych z ratownictwem w zakresie szkolenia kursowego oraz ćwiczeń w komorze i aparacie, jak również udziału w obowiązkowych ćwiczeniach, podczas gdy brak udziału ubezpieczonego w ww. czynnościach skutkowałby zawieszeniem jego członkostwa w drużynie ratowniczej. Nadto pełnomocnik podał, że od stycznia 1977 r. wprowadzono stały dodatek dla ratownika górniczego w wysokości 500 zł.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń strony odwołującej, albowiem – w ocenie Sądu – biegły w opinii uzupełniającej szczegółowo odniósł się do zastrzeżeń odwołującego złożonych wobec opinii podstawowej, a nadto uwzględnił również dodatki za udział w akcjach ratowniczych, przyjmując dosyć ekstremalne założenie, że w datach wskazanych w zaświadczeniu nr (...) z 20 grudnia 2018 r. odwołujący brał udział w akcjach ratowniczych trwających przez wszystkie wskazane dni w wymiarze przynajmniej 8 godzin i wszystkie te akcje stanowiły akcje ciężkie. Nawet pomimo uwzględnienia tego dodatku wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wzrósł tylko nieznacznie względem ustalonego w opinii podstawowej i nie przekroczył 250%.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1 lipca 1985 r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej w oparciu o wynagrodzenia z okresu od stycznia 1986 r. do grudnia 1988 r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 285,32% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Bezspornie ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury pozostawał w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Zaskarżoną decyzją z 18 października 2017 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia wysokości emerytury, gdyż nie przedłożył on żadnych nowych dokumentów potwierdzających wysokość osiąganych wynagrodzeń dla celów ustalenia podstawy wymiaru świadczenia.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015 r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 53) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało jednak, że art. 110a ustawy nie znajdzie zastosowania do ubezpieczonego, gdyż ten nie spełnił wszystkich wymaganych tym przepisem przesłanek. Ustalony na nowo wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia nie jest bowiem wyższy niż 250%.

Jak wykazano w toku postępowania wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom w najkorzystniejszej wersji, tj. 1969#1972, 1974-1989, wynosi 241,66%.

Ubezpieczony twierdził, że w latach 1958-1975 osiągał wyższe wynagrodzenie niż przyjęte przez organ rentowy.

Dla wyjaśnienia spornej kwestii Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rent i emerytur, który wyliczył kwoty wynagrodzeń ubezpieczonego za lata 1958 – 1975 na podstawie danych z akt osobowych ubezpieczonego, akt

organu rentowego i akt sądowych. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach z okresu zatrudnienia w KWK (...) ujął tylko te dodatki, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu według przepisów branżowych w górnictwie z uwzględnieniem Karty Górnika i deputatu węglowego oraz – zgodnie z zaleceniem Sądu – dodatek za pracę w systemie 3#zmianowym (dodatek nocny) i dodatek za pracę w 2 niedziele w miesiącu.

W ocenie Sądu biegły dokonał prawidłowych wyliczeń wynagrodzeń odwołującego, zgodnie z którymi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom w najkorzystniejszej wersji, tj. 1969#1972, 1974-1989, wynosi 241,66%.

Sąd wskazuje, że nawet po zaliczeniu w opinii uzupełniającej dodatku za udział w akcjach ratowniczych, w której biegły przyjął ekstremalne założenie, że w datach wskazanych w zaświadczeniu nr (...) z 20 grudnia 2018 r. odwołujący brał udział w akcjach ratowniczych trwających przez wszystkie wskazane dni w wymiarze przynajmniej 8 godzin i wszystkie te akcje stanowiły akcje ciężkie, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250% - wzrósł tylko nieznacznie względem ustalonego w opinii podstawowej i wyniósł 241,87%.

Reasumując, skoro nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie jest wyższy niż 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art. 110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo, zgodnie z art. 15 ustawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd – na mocy 477¹⁴ § 1 k.p.c. – oddalił odwołanie.

(-)sędzia Patrycja Bogacińska-Piatek